

HRVATSKI SABOR

2229

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti biljnih sorti, kojega je Hrvatski sabor donio na sjednici 30. svibnja 2008. godine.

Klasa: 011-01/08-01/63

Urbroj: 71-05-03/1-08-2

Zagreb, 4. lipnja 2008.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI BILJNIH SORTI

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti biljnih sorti (»Narodne novine«, br. 131/97. i 62/00.) u članku 1. iza riječi: »postupak« dodaju se riječi: »dodjeljivanja, sadržaj, trajanje i način prijenosa i ustupanja korištenja«

Članak 2.

Članak 2. mijenja se i glasi:

»U smislu ovoga Zakona pojedini izrazi imaju sljedeća značenja:

1. Biljna sorta (u daljnjem tekstu: sorta) skupina je biljaka unutar najniže botaničke sistematske jedinice koja se odlikuje izražajnošću svojstava određenog genotipa ili kombinacije genotipova, razlikovanjem od bilo koje druge skupine biljaka prema barem jednom od navedenih svojstava, te kao cjelina ostaje nepromijenjena nakon umnažanja.
2. Skupina biljaka sastoji se od cijelih biljaka ili dijelova biljaka ukoliko se od takvih dijelova mogu proizvesti cijele biljke (u daljnjem tekstu: komponente sorte).
3. Oplemenjivač sorte (u daljnjem tekstu: oplemenjivač) je:
– osoba koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu,

- osoba koja je poslodavac osobe koja je oplemenila ili otkrila i razvila sortu ili osoba koja je opunomoćena u slučaju kada zakonodavstvo kojim su uređeni odnosi ugovornih strana to omogućava, ili
 - pravni slijednik ili osoba navedena u prvoj ili drugoj podtočki ove točke, ovisno o slučaju.
4. Oplemenjivačko pravo je pravo oplemenjivača određeno ovim Zakonom.
5. Ovlaštena osoba je fizička ili pravna osoba koja ima pravo podnijeti zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava.
6. Podnositelj zahtjeva je fizička ili pravna osoba koja je podnijela zahtjev.
7. Nositelj oplemenjivačkog prava je oplemenjivač kojemu su dodijeljena oplemenjivačka prava.
8. Zaštićena sorta je sorta za koju je izdano rješenje o zaštiti sorte na temelju službenog opisa sorte, službenog uzorka i koja je u skladu sa ovim Zakonom označena imenom.
9. Materijal zaštićene sorte (u daljnjem tekstu: materijal) je:
- materijal za umnažanje bilo koje vrste,
 - požnjeveni ili pobrani materijal uključujući cijele biljke ili dijelove biljaka;
 - bilo koji proizvod dobiven neposredno od požnjevenog ili pobranog materijala.
10. U osnovi izvedena sorta je sorta izvedena od druge sorte ako je:
- pretežno izvedena od inicijalne sorte, ili od sorte koja je i sama pretežno izvedena od inicijalne sorte,
 - jasno različita od inicijalne sorte, i
 - sukladna inicijalnoj sorti u izražavanju osnovnih svojstava koje su rezultat genotipa ili kombinacije genotipova inicijalne sorte osim za razlike koje su rezultat oplemenjivanja.«

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. riječi: »stječe oplemenjivač« zamjenjuju se riječima: »dodjeljuje se oplemenjivaču«.

U stavku 2. riječi: »stječu oplemenjivači« zamjenjuju se riječima: »dodjeljuje se oplemenjivačima«.

U stavku 3. riječi: »stječe oplemenjivač« zamjenjuju se riječima: »dodjeljuje se oplemenjivaču«, a riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjelu«.

Članak 4.

U članku 4. stavku 1. riječi: »stječe fizička osoba, državljanin« zamjenjuju se riječima: »dodjeljuje se fizičkoj osobi, državljaninu«, a riječi: »pravna osoba« zamjenjuju se riječima: »pravnoj osobi«.

Članak 5.

U članku 5. stavku 1. riječ: »obavlja« zamjenjuje se riječima: »obavljaju ministarstvo nadležno za poljoprivredu (u daljnjem tekstu: ministarstvo) i«.

U stavku 2. iza riječi: »zaštite« dodaju se riječi: »biljnih«, riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«, a riječi: »Ministarstvu poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) osniva se« zamjenjuju se riječima: »ministarstvu se osniva«.

U stavku 3. riječi: »poljoprivrede i šumarstva« zamjenjuju se riječima: »nadležan za poljoprivredu«.

Članak 6.

U članku 6. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) U obavljanju poslova zaštite biljnih sorti Zavod vodi Upisnik zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava, a Ministarstvo vodi:

1. Upisnik oplemenjivačkog prava,
2. Upisnik prenesenog oplemenjivačkog prava,
3. Upisnik ustupljenog oplemenjivačkog prava,
4. Upisnik zastupnika.«

Članak 7.

U naslovu iznad članka 7. iza riječi: »Zaštita« dodaje se riječ: »biljnih«.

U članku 7. dodaje se novi stavak 1. koji glasi:

»(1) Sorte svih botaničkih rodova i vrsta, uključujući, između ostalog, hibride između rodova i vrsta, mogu biti predmet oplemenjivačkih prava.«

U dosadašnjem stavku 1., koji postaje stavak 2., riječ: »stjecanjem« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanjem«.

U dosadašnjem stavku 2., koji postaje stavak 3., riječi: »stječe se kada je sorta:« zamjenjuju se riječima: »će se dodijeliti za sortu koja je:«, a riječ: »prepoznatljiva« zamjenjuje se riječju: »različita«.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 4., riječ: »stjecanjem« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanjem«.

Dosadašnji stavak 4. briše se.

Članak 8.

U članku 8. stavak 1. mijenja se i glasi:

»(1) Sorta je nova ako na dan podnošenja zahtjeva za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava materijal te sorte nije prodavan ili na drugi način stavljen na raspolaganje sa ili bez dopuštenja oplemenjivača

a) u Republici Hrvatskoj jednu godinu, ili

b) izvan Republike Hrvatske četiri godine, a u slučaju drvenastih vrsta ili vinove loze šest godina.«

Stavak 2. briše se.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 2., riječ: »prepoznatljiva« zamjenjuje se riječju: »različita«.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 3. i 4.

Članak 9.

U članku 9. stavku 2. točki 3. riječi: »Međunarodne organizacije za zaštitu biljnih vrsta« zamjenjuju se riječima: »Međunarodne unije za zaštitu novih biljnih sorti«.

Članak 10.

U članku 10. riječ: »ponudi« zamjenjuje se riječju: »stavi«, riječ: »reprodukcijski« se briše, a riječ: »stečeno« zamjenjuje se riječju: »dodijeljeno«.

Članak 11.

U članku 11. riječi: »Oplemenjivač sorte stječe« zamjenjuju se riječima: »Oplemenjivaču sorte dodjeljuju se«.

Članak 12.

U članku 12. stavku 1. riječ: »oplemenjivača« zamjenjuje se riječima: »nositelja oplemenjivačkog prava«, a riječ: »reprodukcijskog« briše se.

U točki 1. iza riječi: »reprodukciju« dodaje se riječ: »(umnažanje)«.

U točki 2. riječi: »reprodukcijskog materijala za sjetvu ili sadnju« zamjenjuju se riječima: »u svrhu umnažanja«.

U točki 4. riječ: »utrživanja« zamjenjuje se riječju: »trženja«.

U točki 6. riječi: »i preradu« zamjenjuju se riječima: »u bilo koju svrhu navedenu pod točkom 1. do 5. ovoga stavka«.

U stavku 2. iza riječi: »požeti« dodaju se riječi: »ili pobrani«, riječi: »reprodukcijskog« i »reprodukcijski« brišu se.

U stavku 3. iza riječi: »požetog« dodaju se riječi: »ili pobranog«, a riječ: »požeti« briše se.

U stavku 4. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

Stavak 5. briše se.

Članak 13.

Iza članka 12. dodaje se podnaslov i članak 12.a koji glase:

»3. Izuzeće od oplemenjivačkog prava

Članak 12.a

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje:

- a) poduzete za osobnu upotrebu i u nekomercijalne svrhe,
- b) poduzete u eksperimentalne svrhe,
- c) poduzete u svrhu oplemenjivanja ili istraživanja i razvijanja drugih sorti,
- d) navedene u članku 12. stavku 1., 2. i 3. ovoga Zakona u odnosu na »u osnovi izvedene sorte«, osim tamo gdje se primjenjuje odredba članka 13. ovoga Zakona, ili gdje »u osnovi izvedena sorta« ili materijal od te sorte dolazi pod zaštitom prava vlasništva, a koje nije sadržano u sličnoj odredbi i
- e) čijom zabranom će se kršiti odredbe propisane u članku 40.a ovoga Zakona.«

Članak 14.

Članak 13. mijenja se i glasi:

»Dopuštenje iz članka 12. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona odnosi se i na sorte:

- 1. koje su u osnovi izvedene od zaštićene sorte ako ta zaštićena sorta nije i sama »u osnovi

izvedena sorta«,

2. koje nisu jasno različite u skladu sa člankom 8. stavkom 3. ovoga Zakona od zaštićene sorte, i
3. za čiju proizvodnju je nužno opetovano korištenje zaštićene sorte.«

Članak 15.

Iza članka 13. dodaje se podnaslov i članak 13.a koji glasi:

»4. Iscrpljenje oplemenjivačkog prava:

Članak 13.a

Oplemenjivačko pravo ne obuhvaća radnje u pogledu bilo koje vrste materijala zaštićene sorte, ili sorte obuhvaćene odredbom članka 13. ovoga Zakona, koji je nositelj oplemenjivačkog prava stavio, ili je s njegovim dopuštenjem, stavljen na raspolaganje drugim osobama, ili za bilo koji materijal izveden iz navedenog materijala, ukoliko takve radnje

a) uključuju daljnje umnažanje sorte o kojoj se radi, ili

b) uključuju izvoz materijala sorte, što omogućuje razmnožavanje sorte, u zemlji koja ne štiti sorte biljnog roda ili vrste kojoj ta sorta pripada, osim ako je izvezeni materijal namijenjen konačnoj potrošnji.«

Članak 16.

U podnaslovu iznad članka 14. brojka: »3« zamjenjuje se brojkom: »5«.

U članku 14. stavak 2. mijenja se i glasi:

»(2) Vrijeme trajanja oplemenjivačkog prava je dvadesetpet godina od dana dodjele oplemenjivačkog prava, a za drvenaste vrste i vinovu lozu trideset godina.«

Članak 17.

Članak 15. mijenja se i glasi:

»(1) Troškove za usluge i postupke koje provodi Zavod, vrijeme i način uplate te korištenje tih sredstava popisat će ministar.

(2) Vrijednost troškova iskazuje se u bodovima, a vrijednost bodova utvrđuje ministar.

(3) Ako troškovi u postupku za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava ne budu plaćeni, zahtjev za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava se odbacuje.«

Članak 18.

U naslovu iznad članka 17. riječ: »STJECANJA« zamjenjuje se riječju: »DODJELJIVANJA«.

U članku 17. stavku 1. riječ: »Stjecanje« zamjenjuje se riječju: »Dodjeljivanje«, a riječi: »vodi Zavod« zamjenjuje se riječima: »vode ministarstvo i Zavod«.

Članak 19.

U članku 18. stavku 1. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«, a iza riječi: »zahtjeva« dodaju se riječi: »za dodjeljivanje oplemenjivačkog prava (u daljnjem tekstu:

zahtjev)«.

U stavku 2., 3. i 4. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 6. riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 20.

U članku 18.a stavku 1. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se.

U stavku 2. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 4. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se.

Članak 21.

U članku 19. stavku 2. riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«, a riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 3. riječi: »Reprodukcijski materijal« zamjenjuju se riječju: »Materijal«.

Članak 22.

U članku 20. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se.

Članak 23.

U podnaslovu iznad članka 21. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se.

U članku 21. stavku 1. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se, a riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«.

U stavku 2. iza riječi: »Upisnik« dodaje se riječ: »zahtjeva«.

Članak 24.

U članku 22. stavku 1. riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«, a riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 2. riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«.

Članak 25.

U članku 23. stavku 1. riječi: »za stjecanje oplemenjivačkog prava« brišu se.

Članak 26.

U članku 24. stavku 1. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 2. riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«.

Članak 27.

U podnaslovu iznad članka 25. riječ: »Stjecanje« zamjenjuje se riječju: »Dodjeljivanje«.

U članku 25. stavku 1. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«, riječi: »uz

prethodnu suglasnost« zamjenjuju se riječima: »na prijedlog«, a riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

U stavku 2. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

U stavku 3. riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«, riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«, a riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 28.

U članku 26. stavku 1. riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 29.

U članku 28. stavku 1. i 2. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

Članak 30.

U članku 29. stavku 1. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«, iza riječi: »prava« dodaje se riječ: »oplemenjivačko«, a riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 2. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju »dodjeljivanje«.

Članak 31.

U podnaslovu iznad članka 30. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U članku 30. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«, a riječ: »ispunjuje« zamjenjuje se riječju: »ispunjava«.

Članak 32.

U članku 31. stavku 1. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.

U stavku 2. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

Članak 33.

U podnaslovu iznad članka 32. riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

U članku 32. stavku 1. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«, a riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanju«.

U točki 1. riječ: »prepoznatljiva« zamjenjuje se riječju: »različita«.

Članak 34.

U članku 33.a u uvodnoj rečenici stavka 1. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«, riječ: »stjecanju« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«, a iza riječi: »ako« dodaju se riječi: »je utvrđeno da:«.

U točki 2. podstavku 2. riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

U stavku 2. riječi: »iza stavka 2.« zamjenjuju se riječima: »iz stavka 1.«.

Članak 35.

U članku 38. stavku 2. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.

U stavku 3. riječ: »reprodukcijским« briše se.

U stavku 4. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

Članak 36.

U članku 39. riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »ministarstvo«.

Članak 37.

U članku 40. stavku 1. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«, a riječ: »Zavod« zamjenjuje se riječju: »Ministarstvo«.

U stavku 2. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«, a riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 38.

Iza članka 40. dodaje se članak 40.a koji glasi:

»Članak 40.a

(1) Kada oplemenjivač ne može ostvariti ili iskoristiti svoje oplemenjivačko pravo bez da ne naruši prethodno pravo na patent za biotehnološku inovaciju on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciju za ne-ekskluzivno korištenje biotehnološke inovacije zaštićene patentom, a obvezna uzajamna licencija će se dati u onolikom dijelu koji je neophodan za iskorištavanje biljne sorte kako bi ista bila zaštićena oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(2) Kada je u skladu sa stavkom 1. ovoga članka dodijeljena obvezna uzajamna licencija oplemenjivaču kako bi mu se dodijelilo oplemenjivačko pravo, nositelju prava na patent za biotehnološku inovaciju dodijelit će se obvezna uzajamna licencija nad zaštićenom sortom pod razumnim uvjetima.

(3) Kada nositelj prava na patent za biotehnološku inovaciju ne može ostvariti ili iskoristiti svoje pravo na patent za biotehnološku inovaciju bez da ne naruši prethodno oplemenjivačko pravo nad sortom on može podnijeti zahtjev za obveznu uzajamnu licenciju za ne-ekskluzivno korištenje sorte zaštićene tim oplemenjivačkim pravom, a koja je predmet plaćanja odgovarajuće naknade nositelju oplemenjivačkog prava.

(4) Kada je u skladu sa stavkom 3. ovoga članka dodijeljena uzajamna obvezna licencija nositelju prava na patent za biotehnološku inovaciju kako bi iskoristio svoje pravo, nositelju oplemenjivačkog prava nad sortom dodijelit će se obvezna uzajamna licencija nad zaštićenim patentom za biotehnološku inovaciju pod razumnim uvjetima.

(5) U skladu sa stavkom 1. i 3. ovoga članka oplemenjivač, odnosno nositelj prava na patent za biotehnološku inovaciju, mora za ostvarivanje svojih prava na obveznu uzajamnu licenciju podnijeti zahtjev ministarstvu.

(6) Podnositelj zahtjeva iz stavka 5. ovoga članka, a za ostvarivanje prava iz stavka 1. i 3. ovoga

članka, mora pružiti dokaze da:

- a) je bezuspješno zahtijevao od nositelja oplemenjivačkog prava dobiti ugovornu licenciju, i
- b) inovacija čini značajan tehnički napredak od znatne ekonomske koristi u usporedbi s oplemenjivačkim pravima.«

Članak 39.

U članku 42. stavak 1. i 2. mijenjaju se i glase:

»(1) Tužba zbog povrede oplemenjivačkog prava može se podnijeti u roku od tri godine od dana kad je oplemenjivačko pravo dodijeljeno i kada je nositelj oplemenjivačkog prava saznao za povredu prava i identitet prekršitelja.

(2) U slučaju izostanka saznanja iz stavka 1. ovoga članka nositelj oplemenjivačkog prava može podnijeti tužbu najkasnije do 30 godina od dana povrede prava.«

Članak 40.

U članku 44. stavku 1. riječ: »Zavoda« zamjenjuje se riječju: »Ministarstva«.

Članak 41.

U podnaslovu iznad članka 46. riječ: »stjecanjem« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanjem«.

U članku 46. stavku 1. riječ: »stjecanje« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanje«.

U stavku 3. riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 42.

U članku 47. stavku 1. riječ: »stjecanja« zamjenjuje se riječju: »dodjeljivanja«.

Članak 43.

Iza članka 51. dodaje se članak 51.a koji glasi:

»Članak 51.a

Popis biljnih vrsta, u skladu sa člankom 3. stavak 2. točka (i) i (ii) Uredbe o pristupanju Međunarodnoj konvenciji za zaštitu novih biljnih sorti (»Narodne novine« –Međunarodni ugovori, br. 1/01.), koje se mogu zaštititi dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava donosi ministar.«

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 320-20/08-01/02

Zagreb, 30. svibnja 2008.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Luka Bebić, v. r.